Allah ı Zikirden Alıkoyan Şeyler
Gönderen Kadir Hatipoglu - Haziran 01 2023 01:00:00

يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا لاَ
تُلْهِكُمْ
اَمْوَالُكُ&#16
05;ْ وَلآ
اَوْلاَدُكُ&#16
05;ْ عَنْ ذِكْرِ
اللهِ وَمَنْ
يَفْعَلْ
ذَلِكَ
فَاُولَئِكَ
هُمُ
الْخَاسِرُو&#16
06;َ   "Ey
iman edenler! Mallarınız ve evlatlarınız sizi, Allah'ı zikretmekten alıkoymasın. Her kim bunu
yaparsa, işte onlar ziyana uğrayanların ta kendileridir." (Münafikun, 63/9)
            Yüce Allah,
mallarımızın ve çocuklarımızın, Allah’ı zikretmekten bizi alıkoymaması gerektiğini
emretmektedir. Ancak bu ayetin daha kolay anlaşılması için öncelikle “zikirden
maksat nedir?” sorusunun cevabını bulmamız gerekir.
            Allah’ı
zikretmek demek yüce Allah’ı tekbir, tehlil, tesbîh, tahmîd
cümleleriyle anmaktır. Allah’ı zikretmek, O’nun yüceliğini dile getirmek
ve manevi olgunluğa ulaşmak amacıyla yapılır.
            Zikir kelimesi
türevleriyle birlikte, Kur’an’da üç yüze yakın yerde
geçmektedir. Ayetlerde “Allah’ı zikir” emredilmiş
فَاذْكُرُون&#16
16;ى
اَذْكُرْكُم&#16
18; وَاشْكُرُوا
لِى وَلاَ
تَكْفُرُونِ

"Öyleyse siz, bütün zamanlarınızda ve bütün imkanlarınızla her yerde
beni anın, ben de sizi her an bağışlamak ve sevap vermekle anayım. Verdiğim nimetlere karşı
bana şükredin, nankörlük etmeyin." (Bakara, 2/152),

           Allah’ı zikreden müminlerden övgüyle söz edilmiş ve kendilerine mağfiret ve büyük mükâfatlar verileceği müjdelenmiştir.
اِنَّ
الْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ
وَالْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَانِتِينَ
وَالْقَانِتَاتِ
وَالصَّادِقِينَ
وَالصَّادِقاَتِ
وَالصَّابِرِينَ
وَالصَّابِرَاتِ
وَالْخَاشِعِينَ
وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ
وَالصَّآئِمِينَ
وَالصَّآئِمَاتِ
وَالْحَافِظِينَ
فُرُوجَهُمْ
وَالْحَافِظَاتِ
وَالذَّاكِرِينَ اللهَ
كَثِيرًا
وَالذَّاكِرَاتِ اَعَدَّ
اللهُ لَهُمْ
مَغْفِرَةً

وَاَجْرًا
عَظِيمًا
            "Gerçek şu ki, Allah’a teslim olmuş bütün erkekler ve kadınlar, inanan bütün erkekler ve kadınlar, kendini ibadet ve taata vermiş erkekler ve kadınlar, niyet ve davranışlarında doğru ve samimi olan erkekler ve kadınlar, sıkıntılara göğüs geren erkekler ve kadınlar, gönülden saygı ile Allah’a karşı gelmekten korkan erkekler ve kadınlar, sadaka veren erkekler ve kadınlar, oruç tutan erkekler ve kadınlar, iffet ve namuslarını koruyan erkekler ve kadınlar, Allah’ı durmaksızın çokça anan erkekler ve kadınlar var ya; işte Allah onlara bağışlanma ve büyük bir mükafat hazırlamıştır." (Ahzâb, 33/35).
            Hz. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem de
أَفْضَلُ
الذِّكرِ : لا
إله إلاَّ
اللَّه
            “Zikrin en faziletlisi lâ ilâhe illallah’tır.” (İbn Mâce, “Edeb”, 25) söyleyerek tevhid kelimesi ile zikirde bulunmanın önemine dikkat çekmiştir.
            Zikir genellikle dil, kalp ve beden ile yapılır. Dil ile zikir, Allah’ı güzel isimleriyle anmak, O’na hamdetmek, tesbihte bulunmak, dua etmek ve Kur’an okumaktır. Beden ile zikir, bütün organların Allah’ın emirlerine uyması ve yasaklarından kaçınması ile olur. Kalp ile zikre gelince dilimiz ve bedenimizle yapılan söz, fiil ve davranışlarımızda canı gönülden O’na teslim olmaktır (Dini Kavramlar Sözlüğü, s.715). İslam’ın dünya ve ahiret dengesine verdiği önemden dolayı bilimden sanata, yönetimden eğitime kısacası hayatımızın her sahasında yaptığımız icraatlarda “Masiva”yı (Allah’tan gayrı her şeyi) zihnimizden atarak Allah’a yaklaşma ve O’na yönelmiş olma hâlimizdir.

Kur’an’da yüce Allah müminlerin vasıflarından bahsederken,
اَلَّذِينَ
يَذْكُرُونَ
اللهَ
قِيَامًا
وَقُعُودًا
وَعَلَى
جُنُوبِهِمْ
وَيَتَفَكَّ&#15
85;ُونَ فِى
خَلْقِ
السَّمَوَات&#16
16; وَاْلاَرْضِ
رَبَّنَا مَا
خَلَقْتَ
هَذَا
بَاطِلاً

سُبْحَانَكَ
فَقِنَا
عَذَابَ
النَّارِ
            “Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah’ı anarlar. Göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde düşünürler. Rabbimiz, bütün bunları boş yere yaratmadın, seni eksiklik-lerden uzak tutarız. Bizi ateş azabından koru” (Âl-i İmran, 3/191) diyerek Allah’ı her hâlimizde zikredebileceğimizi haber vermektedir.
            Yüce Yaratıcının bizlere bahşettiği akıl, irade ve düşünme gibi nimetler sayesinde Allah’ı ve O’nun muazzam eserini tanıyan bir insan O’nu nasıl zikretmek istemez? İnsanın, kendini ve bu muazzam kâinatı yaratanı bilip, ona delalet eden nizamı ve tabloları görüp ‘bunun karşısında onu unutması, zikretmemesi düşünülemez. Öyleyse insanı Allah Teala’yı zikretmekten ve O’na ibadet etmekten alıkoyan başlıca sebepler arasında dünya ve dünya malına, eş ve çocuklarımıza karşı aşırı düşkünlüğü sayabiliriz. Zira dünya malı ile eş ve çocuklar insanlar için bir imtihan vesilesidir. Bu imtihanda mal ve evladı ihmal etmemiz doğru değildir. Ancak, onlara gereken önem ve değeri verdikten sonra mal ve evladın bizi Allah’ı zikir ve ibadetten alıkoymaması gerekir.
Çünkü yüce Allah dünya hayatında bazı şeylerin insanlara süslü gösterildiğini bildirirken;
زُيِّنَ
لِلنَّاسِ
حُبُّ
الشَّهَوَاتِ مِنَ
النِّسَآءِ
وَالْبَنِينَ
وَالْقَنَاطِيرِ
الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ
الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ
وَاْلاَنْعَامِ
وَالْحَرْثِ
ذَلِكَ
مَتَاعُ
الْحَيَوةِ
الدُّنْيَا
وَاللهُ
عِنْدَهُ

حُسْنُ
الْمَاَبِ
            "Kadınlara, çocuklara, altun ve gümüş cinsinden birikmiş hazinelere, soylu atlara, sığırlara, ekin-tarla-bağ bahçe gibi arazilere yönelik dünyevi zevkler, insanoğlu için çekici kılınmıştır. Bütün bu zevkler bu dünya hayatının geçici şeyleridir. Ama varılacak yerin en güzeli, Allah katında olandır." (Âl-i İmran, 3/14)
Dünyadan da nasibimizi unutmamamız gerektiğini
وَابْتَغِ
فِيمَا
اَتَيكَ
اللهُ
الدَّارَ
اْلاَخِرَةَ
 وَلاَ
تَنْسَ
نَصِيبَكَ
مِنَ
الدُّنْيَا
 وَاَحْسِنْ
كَمَآ
اَحْسَنَ
اللهُ
اِلَيْكَ
وَلاَ تَبْغِ
الْفَسَادَ
فِى
اْلاَرْضِ
اِنَّ اللهَ
لاَ يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ   "Öyleyse Allah’ın sana verdiklerinden yararlanarak, yalnızca ahiret yurdunda iyi bir yer tutmanın yolunu ara; bunu kazanmak için dünyada yapman gerekenleri de unutma ve Allah sana nasıl iyilikte bulunduysa, sen de başkalarına öyle iyilikte bulun; yeryüzünde bozgunculuk etmeyi isteme. Çünkü Allah, bozguncuları sevmez!" (Kasas, 28/77) emretmiştir.
            Bu emir sadece insanlar için değil yerde ve gökte olan bütün varlıklar için geçerlidir. Zira yerde ve gökte olan bütün varlıklar kendi lisanlarıyla Allah’ı tespih eder هُوَ
اللهُ
الْخَالِقُ
الْبَارِىءُ
الْمُصَوِّرُ لَهُ
اْلاَسْمَآءُ الْحُسْنَى

يُسَبِّحُ
لَهُ مَا فِى
السَّمَوَات&#16
16; وَاْلاَرْضِ
وَهُوَ
الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ
            "O Allah’tır herşeyi yaratan ve yoktan var eden en güzel şekil ve biçimler veren, en güzel ve mükemmel isimlerle, vasıflar da O’nundur. O’nundur göklerde ve yerde olan herşey, O’nun sınırsız şanını yüceltir yine herşey. Çünkü yalnız O’dur, mağlup edilemeyen gücün sahibi ve yaptığı herşeyi yerli yerince yapan da yine O’dur." (Haşr, 59/24)
يُسَبِّحُ
لِلَّهِ مَا
فِى
السَّمَوَات&#16
16; وَمَا فِى
اْلاَرْضِ
الْمَلِكِ
الْقُدُّوسِ
الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ
            "Göklerde ve yerde olan herşey, herşeye sahip olan, ayıp ve noksanlıklardan uzak olan, mağlup olmayan güce sahip ve yaptığı herşeyi yerli yerince yapan, Allah’ın sınırsız şanını yüceltmektedir." (Cuma, 62/1)
يُسَبِّحُ
لِلَّهِ مَا
فِى
السَّمَوَات&#16
16; وَمَا فِى
اْلاَرْضِ
لَهُ
الْمُلْكُ
وَلَهُ
الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ
            "Göklerde ve yerde olan herşey Allah’ın sınırsız şanını yüceltir, bütün otorite ve saltanat O’nundur ve bütün eksiksiz övgüler O’na mahsustur. O’nun, dilediğini yapmaya gücü yeter." (Teğabûn, 64/1). Ancak, bizler onların tespihlerini anlayamayız
تُسَبِّحُ
لَهُ
السَّمَوَات&#16

15; السَّبْعُ
وَاْلاَرْضُ
وَمَنْ
فِيهِنَّ
وَاِنْ مِنْ
شَىْءٍ
اِلاَّ
يُسَبِّحُ
بِحَمْدِهِ
وَلَكِنْ لاَ
تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُ&#16
05;ْ اِنَّهُ
كَانَ
حَلِيمًا
غَفُورًا
            "Yedi gök ve yerle, onlarda ne varsa hepsi, O’nu noksan sıfatlardan tenzih eder. Ve hiç birşey yoktur ki, O’na hamdederek O’nu noksan sıfatlardan tenzih etmesin. Yalnız siz onların tesbih edişlerini anlayamazsınız. Şüphe yok ki, o azap etmede acele etmez, suçları da örter." (İsrâ, 17/44).
            Münafikun suresi 63/10 ve 11.ayetlerinde mal ve evlat sevgisinde aşırı giderek Allah’ı zikretmekten kendilerini alıkoyanlar hakkında,
وَاَنْفِقُو&#15
75; مِنْ مَا
رَزَقْنَاكُ&#16
05;ْ مِنْ قَبْلِ
اَنْ
يَأْتِىَ
اَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ
فَيَقُولَ
رَبِّ لَوْلآ
اَخَّرْتَنِ&#16
09; اِلَى اَجَلٍ
قَرِيبٍ
فَاَصَّدَّق&#16
14; وَاَكُنْ
مِنَ
الصَّالِحِي&#16
06;َ وَلَنْ
يُؤَخِّرَ
اللهُ
نَفْسًا
اِذَا جَآءَ
اَجَلُهَا
وَاللهُ

خَبِيرٌ
بِمَا
تَعْمَلُونَ
            “Bunu yapanlar mutlaka hüsrana uğramışlardır. Her birinize ölüm gelip: Rabbim! Ne olur bana biraz daha süre tanışan da gönüllü yardımlarda bulunsam ve iyi kişilerden olsam’ diye yalvarmadan önce size verdiğimiz rızklardan başkaları için de harcayınız. Allah eceli gelince hiç kimsenin ölümünü ertelemez. Allah yapıp ettiklerinizden tamamen haberdardır.” buyurulmaktadır.

Kur’an’da, dünyaya aşırı düşkünlük göstermemizin tehlikelerine ve dünya hayatımızın varlık sebebi olan sınavın gereği olarak da insana bazı şeylerin câzip gösterildiğine sık sık değinilir. Bu durumdan anlamamız gereken mesaj, ailemizle ilgilenmememiz, kazanç getiren işlerde çalışmamamız değil; insanın doğasının bir gereği olarak zaten gösterilmekte olan bu ilgi ve meşguliyetin, hayatın gerçek anlamını unutturacak ve Allah’a kul olma bilincini yitirmeye yol açacak bir sapmaya yol açmamasıdır (Kur’an Yolu, V/291).
            İşte bu nedenle dünya ve ahiret dengesini göz önünde bulunduralım, mal ve evlat konusunda Allah’ı zikirden alıkoyacak şeyler konusunda duyarlı olalım. Zira O’na ibadet ve hakkıyla kulluk yapmamız bağlamında Peygamber Efendimizin de pek çok tavsiyeleri vardır.

       Dr. Hamdi TEKELİ

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler